KOMMISSIONENS BESLUT (EU) 2015/810

av den 23 januari 2015

om den stödordning SA.20326 (2013/C) (f.d. 2012/NN) som Belgien har genomfört

[delgivet med nr C(2015) 130]

(Endast de franska och nederländska texterna är giltiga)

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA KOMMISSIONEN HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 108.2 första stycket ([1]),

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, och med beaktande av dessa synpunkter ([2]), och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Genom en skrivelse av den 7 oktober 2011 upplyste kommissionen de belgiska myndigheterna om att den hade inlett ett granskningsförfarande rörande stödordning N 649/2005 ”Mesures de dispense partielle de précompte professionnel en faveur de la R&D” (nedan kallad *stödordningen*).

(2) Genom skrivelser av den 7 oktober 2011, 2 februari 2012 och 6 januari 2013 begärde kommissionen upplysningar om genomförandet av stödordningen. Bland annat uppmanade kommissionen de belgiska myndigheterna att överlämna en förteckning över de företag som fått stöd på mer än 200 000 euro under 2009 och 2010. De belgiska myndigheterna svarade genom skrivelser av den 17 november 2011, 2 maj och 4 juni 2012 samt den 23 maj 2013.

(3) Dessutom hölls ett möte mellan kommissionens tjänsteavdelningar och de belgiska myndigheterna den 13 juni 2013.

(4) Genom en skrivelse av den 4 december 2013 informerade kommissionen de belgiska myndigheterna om sitt beslut (nedan kallat *beslutet om att inleda ett förfarande*) ([3]) om att inleda det förfarande som anges i artikel 108.2 i EUF-fördraget (nedan kallat *det formella granskningsförfarandet*).

(5) De belgiska myndigheterna lade fram sina kommentarer och synpunkter på de frågor som ställdes i beslutet om att inleda ett förfarande i skrivelser av den 3 mars, 1 april, 4 och 27 juli 2014. De kompletterade dessa upplysningar genom e-postmeddelanden av den 17 september, 17 oktober och 21 november 2014. Den 21 november 2014 hade kommissionen tillgång till alla upplysningar som krävdes för att granska stödordningens förenlighet med den inre marknaden.

(6) Företaget D39S SPRL inkom med synpunkter den 9 april 2014. Kommissionen översände dessa synpunkter till de belgiska myndigheterna genom en skrivelse av den 16 maj 2014. De belgiska myndigheterna har inte kommenterat dem.

2. DEFINITION AV ÅTGÄRDEN

2.1 Åtgärdens syfte

(7) Stödordningen godkändes genom kommissionens beslut K(2006) 2941 slutlig av den 4 juli 2006 ([4]) (nedan kallat *beslutet*).

([1]) Med verkan från och med den 1 december 2009 har artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget ersatts av artikel 107 respektive 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Innehållet i bestämmelserna är dock i sak oförändrat. I detta beslut bör hänvisningar till artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget i förekommande fall förstås som hänvisningar till artikel 87 respektive 88 i EG-fördraget. I EUF-fördraget införs dessutom vissa ändringar av terminologin, exempelvis att gemenskapen ersätts med unionen, den gemensamma marknaden med den inre marknaden och förstainstansrätten med tribunalen. Det är terminologin i EUF-fördraget som används i detta beslut.

([2]) EUT C 69, 7.3.2014, s. 122.

([3]) Se fotnot 2.

([4]) EUT C 209, 31.8.2006, s. 10.

(8) I stödordningen föreskrivs att följande tre åtgärder ska vidtas:

a) Dispens för anställning av forskare inom ramen för forskningsprojekt som drivs i partnerskap med universitet eller högskolor (nedan kallad *åtgärd 1*), vilket innebär befrielse på 50 % från inkomstskatten för de företag som betalar ut ersättning till forskare som är anställda inom ramen för forskningsprojekt som drivs genom partnerskapsavtal med universitet eller högskolor inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-området) ([5]). Budgeten för åtgärd 1 beräknades till 34 miljoner euro.

b) Dispens för anställning av forskare med viss utbildning (nedan kallad *åtgärd 2*), som innebär en befrielse från inkomstskatt på 25 % för företag som betalar ersättning till forskare som har vissa vetenskapliga examina ([6]). Budgeten för åtgärd 2 beräknades till 62 miljoner euro.

c) Dispens för unga innovativa företag (nedan kallad *åtgärd 3*), som innebär en befrielse från inkomstskatt på 50 % för företag som tillhör kategorin unga innovativa företag (*Young Innovative Companies*) ([7]) och som betalar ersättning till sin vetenskapliga personal. Budgeten för åtgärd 3 beräknades till 20 miljoner euro.

(9) Inkomstskatten är en källskatt som varje arbetsgivare innehåller på de anställdas lön och överför till staten. Genom de tre åtgärder som anges i skäl 8 befrias de berörda företagen från att betala ut en andel av den inkomstskatt som arbetsgivaren innehåller på lönen för de forskare som avses i skäl 8 a och 8 b, samt den vetenskapliga personal som avses i skäl 8 c.

(10) Kommissionen ansåg i sitt beslut att åtgärderna 1 och 2 var generella åtgärder som inte utgjorde statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-fördraget.

(11) Åtgärd 3 betraktades dock som statligt stöd i den mening som avses i artikel 107.1 i EUF-föredraget och ansågs efter granskning vara förenlig med den inre marknaden med hänsyn till de kriterier som anges i kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 ([8]).

(12) I artikel 5a i förordning (EG) nr 70/2001 anges de regler som ska tillämpas på stöd till forskning och utveckling. Åtgärd 3 klassificerades som stöd till FoU-projekt, vars stödberättigande kostnader utgörs av kostnaderna för personal som anställs för ett forskningsprojekt ([9]). Stödnivån på 35 % är det tröskelvärde som är tillämpligt på utvecklingsprojekt före det konkurrensutsatta stadiet ([10]).

2.2 **Beskrivning av skälen till att det formella granskningsförfarandet inleddes**

(13) Undersökningen visade felaktigheter i den belgiska nationella lagstiftningen i fråga om åtgärd 3 och genomförandet av den. Därför inledde kommissionen ett formellt granskningsförfarande med hänsyn till följande faktorer:

a) Belgien hade inte vidtagit de nödvändiga åtgärderna för att se till att lagstiftningen är förenlig med unionslagstiftningen. I de relevanta bestämmelserna i den nationella lagstiftningen görs ingen hänvisning till de forskningskategorier som anges i unionslagstiftningen. Anpassningen gjordes inte förrän i juni 2013 ([11]).

b) Belgien hade inte ändrat ordningen så att den före den 1 januari 2008 var förenlig med de lämpliga åtgärder som kommissionen föreslagit och som Belgien hade godtagit ([12]).

([5]) Se skäl 5 i beslutet av den 4 juli 2006.
([6]) Se skäl 8 i beslutet av den 4 juli 2006.
([7]) Se skäl 12 i beslutet av den 4 juli 2006.
([8]) Kommissionens förordning (EG) nr 70/2001 av den 12 januari 2001 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd till små och medelstora företag (EGT L 10, 13.1.2001, s. 33).
([9]) Se skäl 26 i beslutet av den 4 juli 2006.
([10]) Se artikel 5a.3 c i förordning (EG) nr 70/2001, ändrad genom kommissionens förordning (EG) nr 364/2004 av den 25 februari 2004 om ändring av förordning (EG) nr 70/2001 för att utvidga tillämpningsområdet till att omfatta stöd till forskning och utveckling (EUT L 63, 28.2.2004, s. 22).
([11]) Se skäl 17 och följande i beslutet om att inleda ett förfarande.
([12]) Skrivelse från regeringen för regionen Bruxelles-Capital av den 22 februari 2008, skrivelse från regeringen för regionen Wallone av den 17 mars 2008 och skrivelse från regeringen för den flamländska regionen av den 3 juli 2007.

c) Belgien hade varken anmält ändringarna eller förlängningen av ordningen till kommissionen, vilket innebär att stödet är olagligt ([13]).

d) När det gällde uppföljning hade Belgien inte lämnat tillräckliga upplysningar om enskilda utbetalda stöd.

(14) I sitt beslut om att inleda ett förfarande undrade kommissionen också vilken rättslig grund som skulle tillämpas på undersökningen av huruvida de stöd som beviljats olagligt inom ramen för ordningen var förenliga med den inre marknaden. I skäl 40 i det beslutet konstaterade kommissionen att stödet måste granskas mot bakgrund av rambestämmelserna för statligt stöd till forskning, utveckling och innovation (nedan kallade *rambestämmelserna för FoUI* ([14])).

3. KOMMENTARER FRÅN DE BELGISKA MYNDIGHETERNA

(15) När det gäller uppföljningen hade de belgiska myndigheterna medgett att de varken hade ändrat den nationella lagstiftningen för att införa en hänvisning till de forskningskategorier som anges i skäl 13 a, eller anmält de ändringar som gjorts i ordningen (eftersom de hade genomförts i samma anda som beslutet), eller anmält att ordningen hade förlängts efter den 4 juli 2011.

(16) Genom skrivelser av den 3 mars och den 1 april 2014 överlämnade de belgiska myndigheterna förteckningen över de företag som hade fått befrielse från inkomstskatten mellan 2006 och 2013 (de senast tillgängliga skatteuppgifterna). Under perioden som helhet har 231 företag omfattats av ordningen.

(17) De belgiska myndigheterna angav också i sin skrivelse av den 3 mars 2014 att de skulle undersöka förenligheten med kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 ([15]), särskilt artikel 25 om stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt. De belgiska myndigheterna har inte meddelat kommissionen resultatet av sin undersökning.

4. SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

(18) Företaget D39S, som är ett forsknings- och utvecklingscentrum med verksamhet inom elektronik- och telekommunikationssektorn, har angett att befrielsen från inkomstskatt är ett viktigt stöd som gör det möjligt för unga innovativa företag att anställa ytterligare personal. Tack vare detta har de kunnat utöka sin forsknings- och utvecklingsverksamhet och samtidigt fortsätta att snabbt tillgodose marknadens efterfrågan.

5. BEDÖMNING AV STÖDET

5.1 Förekomsten av ett statligt stöd i enlighet med artikel 107.1 i EUF-fördraget

(19) Enligt artikel 107.1 i EUF-fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den inre marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

(20) För att en nationell åtgärd ska klassificeras som statligt stöd krävs alltså att följande kumulativa villkor är uppfyllda: i) Åtgärden i fråga ger mottagaren en ekonomisk fördel, ii) Denna fördel kan hänföras till staten. iii) Fördelen är selektiv. iv) Den berörda åtgärden snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen och riskerar att påverka handeln mellan medlemsstaterna.

(21) I det här fallet är befrielsen från inkomstskatt till förmån för unga innovativa företag en skatteåtgärd som finanseras med statliga medel. Åtgärden berör endast företag som uppfyller definitionen av unga innovativa företag, vilket innebär att den är selektiv. Åtgärden ger dessa företag en ekonomisk fördel genom att bidra till finansieringen av deras forsknings- och utvecklingskostnader. Eftersom de stödmottagande företagen är verksamma på marknader som är öppna för handel inom EU, riskerar åtgärden att påverka konkurrensen och handeln mellan medlemsstaterna.

(22) Åtgärden klassificerades som statligt stöd i beslutet ([16]). Denna klassificering har inte ifrågasatts av de belgiska myndigheterna i samband med uppföljningen.

([13]) Se skälen 22–27 i beslutet om att inleda ett förfarande.
([14]) EUT C 323, 30.12.2006, s. 1.
([15]) Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1).
([16]) Se skäl 21 i beslutet av den 4 juli 2006.

5.2 **Stödets laglighet**

(23) I sitt beslut om att inleda ett förfarande konstaterade kommissionen att Belgien hade infört olagligt stöd genom att underlåta att anmäla att procentsatsen för befrielse från inkomstskatt hade höjts (höjning från 50 till 75 % genom lagen av den 27 mars 2009 om ekonomisk återhämtning och från 75 till 80 % genom lagen av den 17 juni 2013 om budget- och finansbestämmelser i fråga om hållbar utveckling) och genom att förlänga ordningen från och med den 4 juli 2011 (i beslutet angavs att stödet skulle gälla i fem år). Belgien har inte ifrågasatt denna bedömning utan har under det formella granskningsförfarandet lämnat de uppgifter om det stöd som har tagits emot av de företag som omfattats av ordningen som kommissionen har behövt för att undersöka förenligheten.

5.3 **Analys av stödets förenlighet med den inre marknaden**

(24) I skäl 40 i beslutet om att inleda ett förfarande konstaterade kommissionen att granskningen av ordningens förenlighet med bestämmelserna måste göras med hänsyn till rambestämmelserna för FoUI, men fastställde inte vilken punkt som skulle vara tillämplig: bestämmelserna om stöd till FoU-projekt (punkt 5.1 i rambestämmelserna för FoUI) eller bestämmelserna om stöd till unga innovativa företag (punkt 5.4 i rambestämmelserna för FoUI), eftersom ordningen verkade vara inriktad mot denna specifika kategori av företag.

5.3.1 *Metod*

(25) Som anges i skäl 16 har de belgiska myndigheterna angett att 231 företag har omfattats av ordningen under hela den berörda perioden. Analysen av uppgifterna visar följande:

a) 183 företag har tagit emot stöd på mindre än 200 000 euro per treårsperiod under hela den berörda perioden. Dessa stöd omfattas av kommissionens förordningen (EG) nr 1998/2006 ([17]) om stöd av mindre betydelse och har därför uteslutits från analysen.

b) De återstående 48 företagen, som har tagit emot ett stöd på mer än 200 000 euro, har analyserats mer ingående. När det gäller dessa företag har de belgiska myndigheterna lämnat uppgifter om

— vilka forskningskategorier som stödmottagarnas projekt ingick i (för kontrollen av att villkoren i punkt 5.1 i rambestämmelserna för FoUI är uppfyllda),

— metoden för att beräkna stödnivån, tillsammans med exempel (för kontrollen av att villkoren i punkt 5.1 i rambestämmelserna för FoUI är uppfyllda),

— dagen då varje företag bildades (för kontrollen av att det första villkoret i punkt 5.4 i rambestämmelserna för FoUI är uppfyllt),

— vilken procentandel av utgifterna som öronmärkts för FoU (för kontrollen av att det andra villkoret i punkt 5.4 i rambestämmelserna för FoUI är uppfyllt),

— vilken andel av det totala belopp som mottagits av varje företag som omfattas av åtgärd 3 (och därmed utgör statligt stöd) samt vilken andel som omfattas av åtgärd 1 och åtgärd 2 (för kontrollen av att det tredje villkoret i punkt 5.4 i rambestämmelserna för FoUI är uppfyllt).

(26) Analysen av denna sista uppgift (vilken andel av det totala stödet som avser åtgärd 3) har gjort det möjligt att begränsa analysområdet, eftersom det stödbelopp som har tagits emot inom ramen för åtgärd 3 var lägre än det sammanlagda belopp som de belgiska myndigheterna hade uppgett (och som avsåg ordningen i sin helhet). Av de 48 företag som anges i skäl 25 b har 14 tagit emot stöd inom ramen för åtgärd 3 på mer än 200 000 euro under hela den berörda perioden.

5.3.2 *Analys med avseende på bestämmelserna för stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt (punkt 5.1 i rambestämmelserna för FoUI)*

(27) I punkt 5.1 i rambestämmelserna för FoUI anges de villkor som ska uppfyllas för att stöd till FoU-projekt ska kunna betraktas som förenliga med den inre marknaden.

([17]) Kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse (EUT L 379, 28.12.2006, s. 5).

a) I punkt 5.1.1 anges följande: ”Den projektdel som erhåller stöd måste fullständigt omfattas av en eller flera av följande forskningskategorier: grundforskning, industriell forskning, experimentell utveckling.”

I det kungliga dekretet av den 23 mars 2014 ([18]) anges att det är den federala offentliga myndigheten för planering av vetenskapspolitiken (*Service public fédéral de Programmation Politique scientifique*) som vid granskning av ärendet ansvarar för att kontrollera beskrivningen av de program eller projekt för forskning och utveckling som de uppmanas att yttra sig över och därmed ansvarar för att kontrollera att projekten omfattas av någon av de forskningskategorier som fastställs i rambestämmelserna för FoUI och i lagen. För samtliga 48 företag som omfattats av den mer ingående granskningen har de belgiska myndigheterna lämnat en beskrivning av företagens FoU-verksamhet och angett vilken forskningskategori som dessa projekt ingått i. Kommissionen har kunnat konstatera att de genomförda projekten har ingått i någon av de kategorier som anges i rambestämmelserna för FoUI och har konstaterat att det villkor som anges i punkt 5.1.1 i rambestämmelserna har uppfyllts.

b) I punkt 5.1.2 i rambestämmelserna för FoUI fastställs den grundläggande stödnivån (25 % för försöks- och utvecklingsverksamhet), men dessa belopp kan höjas i vissa fall, framför allt när stödet är avsett för små och medelstora företag (punkt 5.1.3 a i rambestämmelserna för FoUI).

I sin skrivelse av den 3 mars 2014 lämnade de belgiska myndigheterna kompletterande upplysningar om de båda höjningarna av procentsatsen för skattebefrielsen till 80 %, framför allt i fråga om respekten för de stödnivåer som fastställs i beslutet. Med hjälp av den beräkningsmetod som kommissionen använde i beslutet har de belgiska myndigheterna kunnat visa att en höjning till 80 % av procentsatsen för befrielsen från inkomstskatt ledde till en högsta stödnivå på 28,28 %. De har också lämnat närmare uppgifter om stödnivåerna för de företag som varit föremål för en fördjupad kontroll. Kommissionen har konstaterat att denna procentsats är förenlig med punkt 5.1.3 i rambestämmelserna för FoUI, där det anges en högsta stödnivå på 35 % för medelstora företag och på 45 % för små företag vid försöks- och utvecklingsverksamhet. Stödnivåerna är högre för industriell forskning och grundforskning.

c) I punkt 5.1.4 i rambestämmelserna för FoUI anges de stödberättigande kostnaderna. I skäl 16 i beslutet om att inleda ett förfarande konstaterade kommissionen att de berörda bestämmelserna i den nationella lagstiftningen innehöll en angivelse av de personalkategorier för vilka skattebefrielsen kunde beviljas, men att det inte angavs några bestämmelser för hur skatteförvaltningen skulle kontrollera att denna personal arbetade med ett forsknings- och utvecklingsprojekt.

I det kungliga dekretet av den 23 mars 2014 fastställs att det är den federala offentliga myndigheten för planering av vetenskapspolitiken som när den granskar ärendet har ansvar för att kontrollera de delar som visar att arbetstagaren arbetar med program eller projekt för forskning och utveckling, på grundval av de uppgifter som lämnas av de ansökande företagen. Kommissionen har konstaterat att den berörda nationella lagstiftningen och de belgiska myndigheternas tillämpning av den är förenliga med bestämmelserna i punkt 5.1.4 i rambestämmelserna för FoUI.

När det gäller de 48 företag som har varit föremål för en fördjupad granskning har de belgiska myndigheterna beskrivit de projekt som utvecklats av dessa företag och angett hur många och vilken typ av anställda som skattebefrielsen har beviljats för.

(28) Därför har kommissionen konstaterat att de stöd som har betalats ut inom ramen för åtgärd 3 är förenliga med punkt 5.1 i rambestämmelserna för FoUI.

5.3.3 *Analys med avseende på bestämmelserna för stöd till unga innovativa företag (punkt 5.4 i rambestämmelserna för FoUI)*

(29) I sitt beslut om att inleda ett förfarande angav kommissionen att ”förenligheten i ordningen för beviljande av stöd till unga innovativa företag har också undersökts särskilt på grundval av punkt 5.4 i FoUI-rambestämmelserna när det gäller stöd till sådana företag” (skäl 46). Kommissionen uttryckte dock tvivel på att stödmottagarna för ordningen uppfyllde samtliga villkor i punkt 5.4 (klassificering som litet företag, ålder, procentandel av kostnaderna som öronmärkts för forskning och utveckling, stödbelopp).

(30) Av analysen av de uppgifter som de belgiska myndigheterna har lämnat framgår att vid utgången av 2013 var det endast två företag som uppfyllde samtliga de villkor som anges i punkt 5.4 i rambestämmelserna för FoUI (och samtidigt uppfyllde de villkor som anges i punkt 5.1).

([18]) Kungligt dekret av den 23 mars 2014 om ändring vad gäller befrielse från inkomstskatt, AR/CIR 92 i enlighet med artikel 275.2 och 275.3 i inkomstskattelagen 1992. *Belgisch Staatsblad/Moniteur Belge*, 31.3.2014.

(31) Kommissionen drar därför slutsatsen att punkt 5.1 i rambestämmelserna för FoUI om stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt är den tillämpliga rättsliga grunden.

5.3.4 *Stödordningens förenlighet från och med den 1 juli 2014*

(32) Rambestämmelserna för FoUI, som är grunden för undersökningen av ordningens förenlighet, upphörde att gälla den 30 juni 2014.

(33) Från och med den 1 juli 2014 skulle ordningen ha kunnat omfattas av det undantag som anges i gruppundantagsförordningen, om villkoren i kapitel 1 och i artikel 25 (stöd till forskning, utveckling och innovation) är uppfyllda. De belgiska myndigheterna uppmanas att informera kommissionen om resultatet av deras analys och i förekommande fall anmäla förlängningen av ordningen.

6. **SLUTSATS**

(34) Kommissionen konstaterar att Belgien olagligen har genomfört stödordningen i strid med artikel 108.3 i EUF-fördraget. Mot bakgrund av det som anförs ovan anser kommissionen emellertid att de belgiska myndigheternas fortsatta tillämpning av ordningen efter den 4 juli 2011 och de ändringar som har genomförts i ordningen är förenliga med den inre marknaden fram till och med den 30 juni 2014, i enlighet med artikel 107.3 c i EUF-fördraget.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Den åtgärd för att delvis befria unga innovativa företag från inkomstskatt som Belgien har genomfört är förenlig med den inre marknaden till och med den 30 juni 2014, i enlighet med artikel 107.3 c i EUF-fördraget.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Konungariket Belgien.

Utfärdat i Bryssel den 23 januari 2015.

På kommissionens vägnar

Margrethe VESTAGER

Ledamot av kommissionen